

Uchwała Nr 120/2024
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 29 kwietnia 2024 r.

z okazji 20. rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej

Z radością i satysfakcją przypominamy sobie i światu, że 20 lat temu, 1 maja 2004 roku, Polska została częścią Unii Europejskiej, a *Oda do radości* stała się również naszym hymnem, podobnie jak niebieska flaga z 12 gwiazdami – naszą flagą. Cenimy te symbole, a równie mocno cenimy nowy rozdział w organizacji nauki w Polsce, który stał się możliwy dzięki zacieśnieniu więzi z nauką europejską i światową. Unia opiera się na wspólnotocie i uczy wspólnotowości; w nauce oznacza to prowadzenie wspólnych badań, otwarcie wiedzy i dzielenie się rezultatami, partycypowanie w funduszach przeznaczonych na rozwój nowych idei i technologii, mobilność studentów i uczonych. Wzory unijne ułatwiły przeprowadzenie potrzebnych zmian m.in. w sposobach finansowania nauki w Polsce, powstały niezależne agencje badawcze, rozwinęły się systemy oceny projektów badawczych, utrwalając granty jako uzupełnienie dotacji budżetowych. Wzrosły nasze oczekiwania i ambicje, w konfrontacji ze światem mogliśmy lepiej ocenić nasze wady i zalety. Dla polskich badaczek i badaczy oznaczało to kolejny krok w kierunku wyrównania szans wszystkich naukowców w Europie i przełamywania starych monopolii.

Poprzez aktywną partycypację w europejskich programach grantowych poczuliśmy, że nasz wkład w rozwój badań oraz w podniesienie jakości edukacji w skali europejskiej i globalnej stale rośnie i zostaje doceniony. Równocześnie znacznie poszerzyły się horyzonty umiędzynarodowienia edukacji uniwersyteckiej – studenci i pracownicy zyskali i wykorzystali szanse intensywnego uczestniczenia w programach wymiany, nasze instytucje wzbogaciły się o goszczących coraz liczniej partnerów zagranicznych; staliśmy się rzeczywistym członkiem europejskiej przestrzeni badawczej i edukacyjnej. O tę przestrzeń należy dbać i ją pielęgnować, wspierając inicjatywy prowadzące do jej poszerzenia, urozmaicenia i wzmocnienia. Aktywny udział w nadchodzących wyborach do Parlamentu Europejskiego będzie takim krokiem.

W wierszu Friedricha Schillera wszechobecne przyjaźń i miłość rozpierają wdzięczne serca. Parafrazując poetę, można przyjąć, iż świat nauki, i w Polsce i w Europie, działa i coraz bardziej chce działać „w splocie ludzkich rąk”. Obok konkurencyjności nie są przecież nam wszystkim obce hasła braterstwa i dobra ludzkości, choć trochę odwykliśmy od tych i podobnych słów, i ich nieco patetycznej wymowy.

Święto jest tym czasem, w którym można je przypomnieć.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa

Prof. Marcin Pałys